

ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКА ФУТБОЛЬНА ЛІГА УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ЗМАГАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ М. ВІННИЦІ (СЕЗОН 2020-2021)

Вознюк Тетяна

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Анотація

Матеріали, наведені у статті надають можливість ознайомитися з системою проведення дитячо-юнацьких змагань з футболу в Україні. Аналізується представництво у змаганнях дитячо-юнацької футбольної ліги України (ДЮФЛУ) спортивних шкіл Вінницької області.

Метою дослідження було визначення змагальних досягнень юних футболістів м. Вінниці шляхом аналізу їх виступів у ДЮФЛУ сезону 2020-2021 р.

Методами дослідження є аналіз науково-методичної літератури і джерел мережі Інтернет; опрацювання протоколів змагань.

Результати дослідження. Проаналізовано виступи юних спортсменів м. Вінниці у всіх вікових категоріях та лігах ДЮФЛУ. Визначено, що змагальні досягнення окремих команд були в цілому достатньо успішними, проте відповідно до регламенту змагань за загальнокомандним заліком високих результатів у цьому сезоні досягнути не вдалося.

Загальний висновок. Для підвищення рівня змагальних досягнень вінницьких футбольних команд в ДЮФЛУ необхідно покращити методику підготовки найбільш юних спортсменів, що представляють спортивні школи в вікових категоріях до 14 і до 15 років, адже нерезультативна гра цих команд призвела до втрати місця в Еліт-ліги у наступному сезоні ДЮФЛУ.

Ключові слова: юнацька футбольна ліга України, змагальна діяльність, юні футболісти

**Children's and youth football league of Ukraine:
Analysis of competitive achievements of young
football players of Vinnitsa (SEASON 2020-2021)**
Vozniuk Tetiana

Annotation

The materials presented in the article provide an opportunity to get acquainted with the system of children's and youth football competitions in Ukraine. Representation of sports schools of Vinnytsia region in the competitions of the children's and youth football league of Ukraine (DUFLU) is analyzed.

The purpose of the study was to determine the competitive achievements of young football players in Vinnytsia by analyzing their performances in DUFLU season 2020-2021.

The research methods are the analysis of scientific and methodological literature and sources of the Internet; elaboration of competition protocols.

Research results. Performances of young athletes of Vinnytsia in all age categories and leagues of DUFLU are analyzed. It was determined that the competitive achievements of individual teams were generally quite successful, but in accordance with the regulations of the team competition, high results were not achieved this season.

The general conclusion. To increase the level of competitive achievements of Vinnytsia football teams in DUFLU, it is necessary to improve the training of the youngest athletes representing sports schools in the age categories up to 14 and 15 years, because the ineffective game of these teams led to losing a place in the Elite League next season DUFLU.

Key words: youth football league of Ukraine, competitive activity, young football players

Актуальність проблеми. Змагальна діяльність у будь-якому виді спорту є підсумком роботи тренерського колективу не тільки у поточному році, але й упродовж багаторічної підготовки. Футбол в Україні є найпопулярнішим спортивним дійством, який збирає велику кількість вболівальників на стадіонах і прихильників біля телевізійного екрану. Однак для підтримки високого рівня гри українських команд необхідний постійний притік молодих футболістів. Федерація футболу України прикладає до цього максимум зусиль, зокрема була створена дитячо-юнацька футбольна ліга України (ДЮФЛУ) та запроваджена система регулярних змагань – чемпіонати ДЮФЛУ та Зимові Кубки ДЮФЛУ, що проводяться за різними віковими категоріями, це дає можливість розвитку дитячо-юнацького спорту, якісній підготовці молодих гравців, перегляду та залучення найкращих юних

футболістів до збірних команд. Аналіз виступів дитячо-юнацьких команд, що представляють м. Вінницю в змаганнях ДЮФЛУ дає змогу оцінити рівень досягнень юних футболістів, якість їхньої підготовки тренерським складом та перспективи подальшого розвитку.

Аналіз останніх досліджень. Підвищення рівня спорту вищих досягнень не можлива без добре поставленої системи дитячо-юнацького спорту. Саме тому велика кількість фахівців у різних видах спорту, присвячує свої дослідження проблемам підготовки юних спортсменів. Розглядаються питання початкового відбору [4, 12 та ін.], загальні питання підготовки [3, 10 та ін.] та її особливості у тренувальному процесі на різних етапах багаторічного удосконалення [8, 11 та ін.], вивчення показників підготовленості та розробка модельних показників [6, 7 та ін.]. Однак пошук проблемних питань у розвитку дитячо-юнацького футболу залишається актуальним на кожному етапі його розвитку.

Мета – визначення змагальних досягнень юних футболістів м. Вінниці шляхом аналізу їх виступів у ДЮФЛУ сезону 2020-2021 р.

Завдання та методи дослідження. Завданнями дослідження є :

1. Ознайомити з системою проведення змагань дитячо-юнацької футбольної ліги України.
2. Проаналізувати виступи футбольних команд ДЮСШ м. Вінниці в різних вікових категоріях змагань ДЮФЛУ.
3. Визначити показники змагальних досягнень футбольних команд м. Вінниці в сезоні 2020-2021 рр.

Методами дослідження є аналіз науково-методичної літератури і джерел мережі Інтернет; опрацювання протоколів змагань.

Результати дослідження. Дитячо-юнацька футбольна ліга України почала існувати з березня 2001 року, хоча розмови про її створення були ще в 1998 р. під час проведення турнірів юних футболістів. Засновниками ДЮФЛУ стали Всеукраїнське спортивне громадське об'єднання «Українська асоціація з футболу» та Товариство з обмеженою відповідальністю «Спортивний клуб «Лідер» [5]. З метою популяризації футболу, залучення більшої кількості дітей до занять цим видовищним видом спорту, підвищення якості підготовки юних футболістів, підготовки спортивного резерву для команд вищої майстерності ДЮФЛУ щорічно організовує та проводить Всеукраїнські змагання серед команд дитячо-юнацьких спортивних закладів.

Місто Вінницю на цих змаганнях представляють чотири спортивні колективи: «Прем'єр-Нива», Вінницька обласна дитячо-юнацька спортивна школа (ВОДЮСШ) Нива, ДЮСШ «Темп», футбольний клуб «Нива» [1, 2]. «Прем'єр-Нива» та ВОДЮСШ Нива були заявлені на участь у змаганнях чемпіонату ДЮФЛУ (Еліт ліга) футбольними командами у всіх чотирьох вікових категоріях – U-14; U-15; U-16; U-17. За регламентом змагань такий широкий віковий діапазон надає можливість отримати більшу кількість очок у загальнокомандному заліку. За результатом першого кола змагань саме за загальнокомандним заліком команди для другого кола розсіюють у різні групи: А1, А2, Б1 або Б2 (рис. 1).

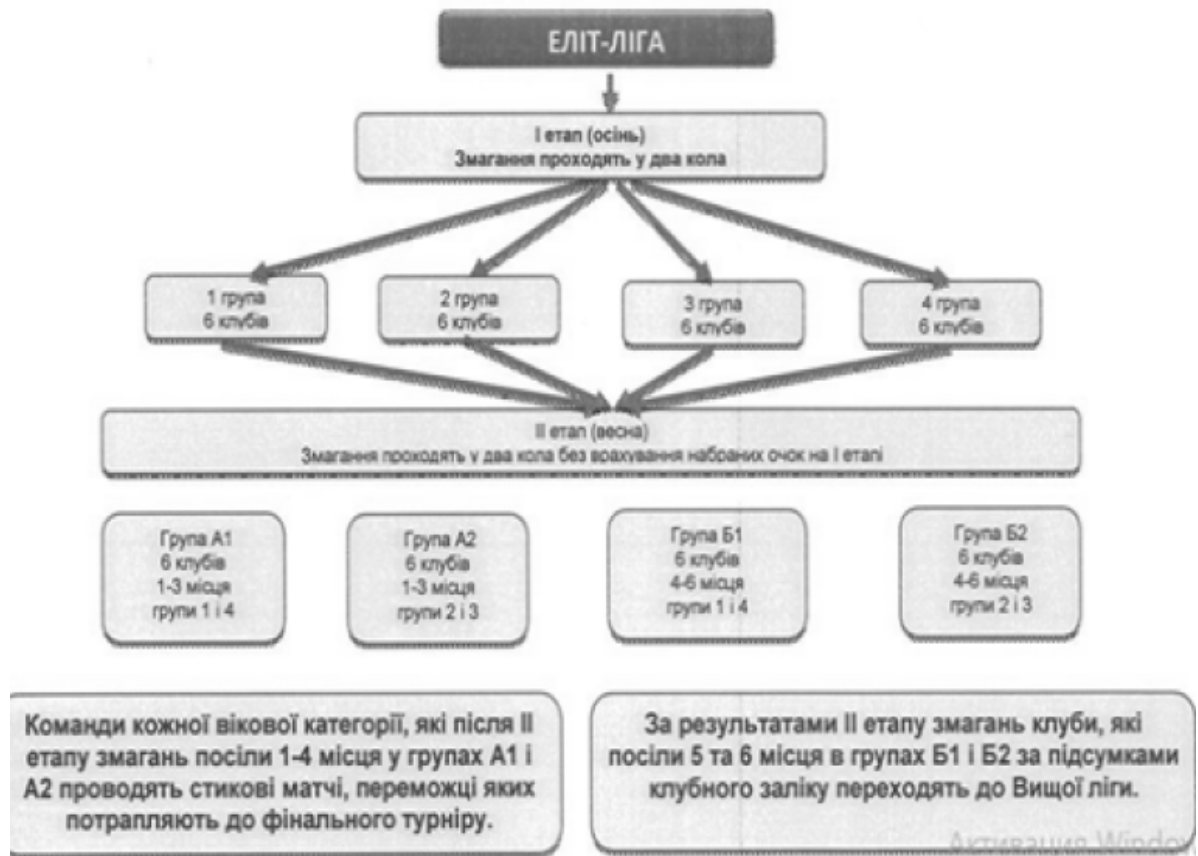

Рис. 1. Система проведення змагань ДЮФЛУ (еліт-ліга) [5]

Футбольні команди Прем'єр-Нива (Вінниця), які брали участь у змаганнях Еліт-ліги сезону 2020-2021 рр. у першому колі грали в 1 групі, за результатами якого найкращі досягнення мала команда U-17, що посіла 1 місце. За 10 зіграних матчів команда набрала 22 очка, маючи 6 перемог та 4 нічії (табл. 1). До списку кращих бомбардирів підгрупи U-17 увійшло відразу 3 футболісти вінницької команди: під рейтингом 1, 2 та 8 відповідно – Збитковський Ілля, Загородній Юрій і Гора Олександр. Найгірший результат був отриманий командою U-15, спортсмени якої за 10 матчів лише 3 рази влучили у ворота, а пропустили 33 м'ячі, отримавши загалом 6 очок. За загальнокомандним заліком команда Прем'єр-Нива опинилися на 5 місці, внаслідок чого на друге коло змагань була розподілена у групу Б1, де також було проведено по 10 ігор в кожній віковій категорії. На жаль, у другому колі жодна з команд всіх вікових категорій не змогла показати високих результатів, розмістившись в нижніх частинах турнірних таблиць, посівши 4-6 місця. Відповідно за кінцевим загальнокомандним заліком Прем'єр Нива посіла 5 місце і згідно з Регламентом змагань у наступному сезоні 2021-22 р. втратила право на виступ у змаганнях Еліт-ліги, отже команди будуть змушені виступати в вищій лізі ДЮФЛУ.

Таблиця 1

**Статистика виступів команд Прем'єр-Нива
в змаганнях Еліт-ліги ДЮФЛУ сезону 2020-2021 рр.**

І коло змагань							
Вікова категорія	К-сть ігор	Виграші	Нічії	Програші	Різниця забитих і пропущених м'ячів	Очки	Місце
U-17	10	6	4	0	22-7	22	1
U-16	10	4	1	5	10-13	13	2
U-15	10	0	3	7	6-33	3	6
U-14	10	3	1	6	9-17	10	5
Загально – командний залік	40	13	9	18	47-70	48	5
II коло змагань							
U-17	10	2	5	3	17-12	11	5
U-16	10	2	5	3	11-16	11	4
U-15	10	2	4	4	7-10	10	5
U-14	10	0	2	8	2-23	2	6
Загально – командний залік	40	6	16	18	32-66	34	5

Сезон 2020-2021 рр. для команд ВОДЮСШ можна вважати загально невдалим. Адже виступаючи в одній групі з Прем'єр-Нивою жодна з команд ані в першому, ані в другому колі змагань не показала результативної гри, посівши місця в різних вікових категоріях від 4 до 6 (табл. 2). Отже, за загальнокомандним заліком команда опинилася на 6 місці і також у наступному сезоні залишає Еліт-лігу.

Таблиця 2

**Статистика виступів команд ВОДЮСШ «Нива»
у змаганнях Еліт-ліги ДЮФЛУ сезону 2020-2021 р.**

І коло змагань							
Вікова категорія	К-сть ігор	Виграші	Нічії	Програші	Різниця забитих і пропущених м'ячів	Очки	Місце
U-17	10	1	0	9	5-29	3	6
U-16	10	2	5	3	17-17	11	4
U-15	10	1	5	4	9-13	8	4
U-14	10	2	3	5	9-15	9	6
Загально – командний залік	40	6	13	21	40-74	31	6

Продовження таблиці 2

II коло змагань							
U-17	10	0	2	8	5-30	2	6
U-16	10	3	2	5	12-16	11	5
U-15	10	3	2	5	12-14	11	4
U-14	10	1	3	6	4-19	6	5
Загально – командний залік	40	7	9	24	33-79	30	6

Футбольні команди ДЮСШ «Темп» у вікових категоріях U-15 і U-17 у сезоні 2020-2021 рр. змагалися в групі першої ліги, де посіла 8 місце в загальнокомандному заліку. Не дивлячись на отримані низькі змагальні показники, такий результат дає можливість командам ДЮСШ «Темп» у наступному сезоні продовжувати брати участь у змаганнях серед команд першої ліги.

Таблиця 3

Статистика виступів команд ДЮСШ «Темп» у змаганнях першої ліги ДЮФЛУ сезону 2020-2021 р.

I коло змагань							
Вікова категорія	К-сть ігор	Виграші	Нічії	Програші	Різниця забитих і пропущених м'ячів	Очки	Місце
U17	15	1	0	13	7-48	3	8
U15	15	0	1	13	4-49	1	8
Клубний залік	28	1	1	26	11-97	4	8

ФК Нива (Вінниця) у Чемпіонаті України серед команд юніорів U-19 посіла 4 місце в групі 1 першої ліги, що не дало змоги вийти до фінальної частини з результатами зіграних 12 ігор після першого кола: 6 виграшів, 1 нічия і 5 програшів, у різниці забитих і пропущених м'ячів 22-27, що в підсумку дало результат у 19 очок. Однак, гравець команди Соболев Денис увійшов у рейтинг кращих бомбардирів своєї групи під номером 2, з результатом у 6 забитих голів.

Дискусія. Популярність футболу вже багато років залишається на високому рівні як у світі, так і в Україні. Підтримання видовищності кожного матчу вимагає не тільки сучасної спортивної інфраструктури у вигляді функціонального спортивного одягу, новітніх технологій у забезпеченні проведення змагальної діяльності та тренувального процесу, але й переосмислення спеціальної підготовки футбольного резерву, пошуку шляхів щодо її удосконалення.

Аналіз змагальних досягнень юних футболістів за підсумками виступу в змаганнях ДЮФЛУ дає змогу визначити загальні проблеми, що присутні в підготовці юних футболістів Вінниччини, що в принципі притаманні всьому українському дитячо-юнацькому футболу. Це відсутність наступності, стратегії у багаторічній підготовці, бажання тренерів до пізнання та апробації нового. Саме на це звертає увагу й О.І.Мозговий [9] при вивченні проблем дитячо-юнацького футболу, зокрема автор наголошує на прорахунки в підготовці футболістів середнього та старшого юнацького віку. Форсування підготовки в молодшому віку призводить до таких помилок, як відсутність врахування вікових особливостей при розвитку фізичних якостей, акцент на широке застосування заради перемоги елементарних технічних прийомів, обмеження тактичної ініціативи гравців тощо.

Проведений аналіз ігор ДЮФЛУ вінницьких команд вказує на малу результативність проведених матчів більшості з них, і в той же час погану організацію захисних дій, що відбивається в різниці забитих і пропущених м'ячів. Можливо, подолання цих прорахунків у підготовці футболістів сприяє підвищенню змагальних досягнень юних спортсменів.

Висновки. Аналіз виступу у ДЮФЛУ команд, що представляли вінницькі ДЮСШ та футбольні клуби у сезоні 2020-2021 рр. дав змогу визначити показники змагальних досягнень та встановити стан підготовки футбольного резерву Вінниччини. Найбільш успішним можна вважати перше коло змагального сезону команди Прем'єр-Ниви у віковій категорії до 17 років, у результаті якого вона знаходилася на 1 місці у групі, у складі команди є гравці що мають високі результати у реалізації гольових моментів. У той же час, всі інші вінницькі команди, що брали участь у змаганнях ДЮФЛУ не показали якісної гри.

Розроблений засновниками змагань регламент стимулює футбольні школи до широкого представлення команд у всіх вікових категоріях, що підвищує можливість у підсумку посісти більш високе місце за загальнокомандним заліком. Це також сприяє підвищенню вимог та відповідальному ставленню до всіх етапів підготовки дитячо-юнацьких футбольних команд різного віку.

Натепер у чемпіонаті ДЮФЛУ сезону 2020-2021 рр. брало участь 11 команд м. Вінниці, що свідчить про масовість підготовки юних спортсменів і її конкурентоспроможність. Нажаль майстерність цих команд ще потребує вдосконалення та застосування новітніх методик підготовки футбольного резерву.

Список використаних літературних джерел:

1. Вінницька асоціація дитячого футболу <https://vinfcup.com.ua/>
2. Вінницька обласна асоціація футболу <http://vinoff.com.ua/>

References translated and transliterated:

1. Vinnytsia Children's Football Association <https://vinfcup.com.ua/>
2. Vinnytsia Regional Football Association <http://vinoff.com.ua/>

3. Віхров К.Л. Футбол у школі: Навчально-методичний посібник. К.: Комбі ЛТД, 2004. 256 с.
4. Вознюк Т.В. [Оцінка перспективності юних баскетболісток](#). Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві 2008. №3. С.198-201
5. Дитячо-юнацька футбольна ліга України. <https://duflu.org.ua/>
6. Дулібський А. В., Фалес Й. Г. Техніко-тактична підготовка юних футболістів. К.: Науково-методичний (технічний) комітет Федерації футболу України, 2001. С. 61-65.
7. Максименко И. Контроль физической и технической подготовленности футболистов в спортивных секциях школ и ДЮСШ. Спортивный вестник Придніпров'я. 2004. №7. С. 17-20.
8. Мукиан Майкл, Дин Дьюрст. Все о тренировке юного футболиста [пер. с англ.]. М. : АСТ : Сатрель, 2008. XVIII, 235 [3] с., ил.
9. Мозговий О.І. Проблеми розвитку дитячо-юнацького футболу та шляхи їх вирішення. *Педагогіка, психологія і медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2009. №8. С. 110-113.
10. Никитушкин В. Г. Современная подготовка юных спортсменов: методическое пособие. М., 2009. 116 с.
11. Соломонко В.В., Лисенчук Г.А. Соломонко О.В. Футбол для аматорів. К.: Олімпійська література, 2005. 218 с
12. Tetiana Vozniuk, Natalia Shchepotina, Yulia Koliadych, Nataliia Lazarenko, Olena Ihnatova, Nataliia Baiurko, Viktor Kostiukevych, Nataliia Svirshchuk, Maksym Perepelytsia and Nadiya Chyzhevska. Methods of Primary Selection of Young Football Players. SPORT MONT International Scientific Journal Vol. 19(2021), P. 9-15
3. Vikhrov KL Football at school: A textbook. K. : Combi LTD, 2004. 256 p.
4. Voznyuk TV Assessing the prospects of young basketball players. Physical education, sports and health culture in modern society 2008. №3. S.198-201
5. Children's and Youth Football League of Ukraine. <https://duflu.org.ua/>
6. Dulibsky AV, Thales JG Technical and tactical training of young players. K. : Scientific and methodical (technical) committee of the Football Federation of Ukraine, 2001. P. 61-65.
7. Maksimenko I. Control of physical and technical readiness of football players in sports sections of schools and CYSS. Sports Bulletin of the Dnieper. 2004. №7. Pp. 17-20.
8. Mukian Michael, Dean Durst. All about the training of a young football player [trans. with English]. M.: AST: Satrel, 2008. XVIII, 235 [3] s., Il.
9. Brain OI Problems of development of children's and youth football and ways to solve them. Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports. 2009. №8. Pp. 110-113.
10. Nikitushkin VG Modern training of young athletes: a manual. M., 2009. 116 p.
11. Solomonko VV, Lisenchuk GA Solomonko OV Football for fans. K. : Olympic Literature, 2005. 218 p
12. Tetiana Vozniuk, Natalia Shchepotina, Yulia Koliadych, Nataliia Lazarenko, Olena Ihnatova, Nataliia Baiurko, Viktor Kostiukevych, Nataliia Svirshchuk, Maksym Perepelytsia and Nadiya Chyzhevska. Methods of Primary Selection of Young Football Players. SPORT MONT International Scientific Journal Vol. 19(2021), P. 9-15

Відомості про автора:

Вознюк Тетяна Володимирівна: orcid.org/0000-0002-5951-7333, tv_vinnitsa@ukr.net; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, вул. Острозького 32, Вінниця, 21000, Україна.